नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १७] काठमाडौं, पौष ३ गते २०२४ साल [संख्या ३५

श्री ५ को सरकार

गृह पञ्चायत–मन्त्रालयको

सूचना

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिएबमोजिमको होटेल व्यवस्था तथा मदिराको विक्री वितरण (नियन्त्रण) (अधिकारी तोक्ने) नियमहरू, २०२४ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ।

होटेल व्यवस्था तथा मदिराको विक्री वितरण (नियन्त्रण) (अधिकारी तोक्ने नियमहरू, २०२४

होटेल व्यवस्था तथा मदिराको विक्री वितरण (नियन्त्रण) ऐन, २०२३ को दफा १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छः–

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यी नियमहरूको नाम "होटेलको व्यवस्था तथा मदिराको विक्री वितरण (नियन्त्रण) (अधिकारी तोक्ने) नियमहरू, २०२४" रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुने छ।

२. दण्ड सजाय गर्ने अधिकारीः– होटेल व्यवस्था तथा मदिराको विक्री वितरण (नियन्त्रण) ऐन, २०२३ को दफा १० को प्रयोजनको लागि दण्ड सजाय गर्ने अधिकारीमा स्थानीय अञ्चलाधीशलाई तोकिएको छ।

आज्ञाले–
उपरथी छेत्रविक्रम राणा
श्री ५ को सरकारको सचिव।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकार

गृह पञ्चायत–मन्त्रालयको

सूचना

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिएबमोजिमको "गैर सरकारी व्यक्तिहरूलाई क्षतिपूर्ति दिने नियमहरू, २०२४" सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

"गैर सरकारी व्यक्तिहरूलाई क्षतिपूर्ति दिने नियमहरू, २०२४"

प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०१३ को दफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायको नियम बनाएको छः–

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यी नियमहरूको नाम "गैर सरकारी व्यक्तिहरूलाई क्षतिपूर्ति दिने नियमहरू, २०२४" रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुने छन् ।

२. परिभाषाः– विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमाः–

(क) "गैर सरकारी व्यक्ति" भन्नाले दैनिक वा साप्ताहिक वा मासिक आधारमा ज्यालता वा मेहनताना वा तलब लिई काम गर्ने किताबखानामा नाम दर्ता नहुने व्यक्ति सम्झनु पर्छ ,

(ख) "अङ्ग भङ्ग" भन्नाले प्रचलित कानूनबमोजिम अङ्ग भङ्ग हुने किसिमले ठूलो घाउचोट लागेकोलाई सम्झनु पर्छ ,

(ग) "मृत्यु" भन्नाले तत्कालै दुर्घटनास्थल मै भएको मृत्यु र सो घटनाको चोट पटक कै पीरले उठ्न नसकी थला परी एकाईस दिनभित्र भएको मृत्युलाई समेत सम्झनु पर्छ ,

(घ) "चोट पटक" भन्नाले अङ्ग भङ्ग वा मृत्यु बाहेकको अरू साधारण घाउचोट लागेकोलाई सम्झनु पर्दछ ,

(ङ) 'अस्पताल' भन्नाले श्री ५ को सरकारले मान्यता दिएको वा श्री ५ को सरकारले सञ्चालन गरेको अस्पताल, हेल्थ सेण्टर र औषधालयलाई समेत सम्झनु पर्दछ ,

(च) "सरोकारवाला" भन्नाले गैर सरकारी व्यक्तिको आफैसंग बस्ने तथा आफैले पालन पोषण गर्नुपर्ने पति, पत्नी, छोरा, अविवाहिता छोरी वा धर्मपुत्र सम्झनु पर्छ र आफैले पालन पोषण गर्नुपर्ने आफ्नै बाबु, आमा वा सौतेनी आमालाई समेत जनाउँछ ,

(छ) "समिति" भन्नाले नियम ३ अन्तर्गत गठन भएको क्षतिपूर्ति समिति सम्झनु पर्दछ ,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ज) "अनुसूची" भन्नाले यी नियमहरूको अनुसूची सम्झनु पर्दछ ।

३. अङ्ग भङ्ग वा मृत्यु भएमा पर्ने:– श्री ५ को सरकारले आफूलाई सुम्पेको सरकारी कामको सिलसिलामा कुनै गैर सरकारी व्यक्ति नियम (७ बमोजिम आर्थिक सहायता दिनुपर्ने गरी) दुर्घटनामा परेमा यस्तो कर्मचारीलाई काम लगाउने श्री ५ को सरकार राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणीसम्मको कर्मचारी (फील्ड अफिसर) ले सो कुराको पूर्ण विवरण स्पष्ट हुने गरी निम्नलिखित कुरा खुलाई मौका सरजमीन गरी सम्बन्धित अञ्चलाधीश कार्यालयमा प्रतिवेदन तुरुन्त पठाउनु पर्दछ ।

(क) गैर सरकारी व्यक्तिको पूरा नाम, ठेगाना, उमेर विवाहिता वा अविवाहिता, नागरिकता, बोल्ने भाषा, व्यवसाय, दैनिक वा साप्ताहिक वा मासिक ज्याला वा मेहनताना वा तलबको अङ्क, तत्काल गरिरहेको काम, निजका परिवारका व्यक्तिहरूको प्राप्त भएसम्मको विवरण,

(ख) अङ्ग भङ्ग वा मृत्यु भएको अथवा वासस्थान नष्ट भएको वा अन्य कुनै धन माल क्षतिपूर्ति भएको मिति, स्थान र समय,

(ग) अङ्ग भङ्ग वा मृत्यु भएको अथवा वासस्थान नष्ट भएको वा अन्य कुनै धन माल क्षति भएको देख्ने साक्षीहरू,

(घ) यस्तो हुनाको कारण,

(ङ) निजको आचरण,

(च) निजले गर्नुपर्ने सरकारी कामको किसिम,

(छ) अङ्ग भङ्ग वा मृत्यु अथवा वासस्थान वा अन्य कुनै धन मालको क्षति भवितव्य वा निजको असावधानी वा लापरवाही केले भएको हो ।

४. समितिको गठन:– नियम ३ बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सम्बन्धित अञ्चलाधीश कार्यालयले निम्नलिखित अध्यक्ष र सदस्यहरू भएको क्षतिपूर्ति समिति गठन गर्नु पर्दछ :–

(१) सम्बन्धित अञ्चलाधीश वा जिल्ला पञ्चायतको सभापति– अध्यक्ष

(२) जिल्ला प्रमुख अधिकारी वा सहायक अञ्चलाधीश– सदस्य

(३) अर्थ–मन्त्रालयको प्रतिनिधि वा माल अड्डाको हाकिम– सदस्य

(४) स्वास्थ्य सेवा विभागबाट खटाएको डाक्टर वा नजिक अस्पतालको डाक्टर (जुन चांडो उपलब्ध हुन्छ)– सदस्य

(५) सम्बन्धित विभागीय प्रमुख वा निजको प्रतिनिधि– सदस्य

(६) सम्बन्धित अड्डा प्रमुख वा फील्ड अफिसर– सदस्य सचिव

५. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:– समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम-को हुनेछ:–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१) सरकारी कामकै सिलसिलामा भै गैर सरकारी व्यक्तिको मृत्यु भएको वा अङ्ग भङ्ग भएको अथवा वासस्थान नष्ट भएको वा अन्य कुनै धन माल क्षति भएको हो वा होइन र यस्तो कुराको कारण निजको असावधानी वा लापरवाही हो वा होइन त्यसको ठहर गर्ने,

(२) खण्ड १ बमोजिम ठहर गर्दा आवश्यक भए अस्पताल जाँच गराउने र सर-जमीन बुझ्नेसमेत अन्य आवश्यक काम गर्ने,

(३) गैर सरकारी व्यक्तिको आफ्नो असावधानी वा लापरवाहीले बाहेक दुर्घटनाबाट मृत्यु भएको वा अङ्ग भङ्ग भएको अथवा वासस्थान नष्ट भएको वा अन्य धन माल क्षति भएको भए (सो हुनाले निजको पेशामा भविष्यमा कतिसम्म असर पर्दछ त्यसको विचार गरी) नियम ७ बमोजिम निजले पाउने आर्थिक सहायताको रकम ठहर गरी निकासाको निमित्त सम्बन्धित विभागमा सिफारिश गर्दा गैर सरकारी व्यक्तिले पाउने ज्याला वा मेहनताना वा तलबको अङ्क अनुसार निज श्री ५ को सरकारको निजामती कर्मचारी भए जुन श्रेणीको कर्मचारी हुन आउने थियो त्यसको विचार गरी निजामती सेवा नियमावली, २०२१ को नियम ७, ७ र ८ मा गरिएको श्रेणी अनुसारको पटके उपदान र उपचार खर्चको अनुपातलाई ध्यानमा राखी गर्नुपर्ने छ,

(४) नियम ८ को उप-नियम (१) बमोजिम निजले पाउने उपचार खर्चको रकम ठहर गर्ने।

६. समितिको कार्यविधिः– (१) समितिले नियम ५ को खण्ड (३) बमोजिम ठहर गरेपछि जो भएको निर्णयको सूचना गैर सरकारी व्यक्ति वा निजको सरोकारवालालाई दिनु पर्दछ।

(२) उपचार खर्च दिनुपर्ने ठहऱ्याई नियम ५ को खण्ड (४) बमोजिम समितिले ठहर गरेपछि खर्च लेख्ने अड्डालाई आदेश दिई सम्बन्धित विभागलाई सूचना दिनु पर्दछ।

(३) समितिबाट हुने सम्पूर्ण कारवाही अध्यक्षको साधारण रेखदेखमा समितिको सचिवले गर्नेछ र समितिबाट हुने सबै लेखापढी सचिवबाटै प्रमाणित गरिने छ।

७. आर्थिक सहायताः– (१) कुनै गैर सरकारी व्यक्तिको सरकारी कामको सिलसिलामा मृत्यु भएमा रू. ५,०००।– सम्म समितिको सिफारिशमा विचार गरी श्री ५ को सरकारले निजको परिवारलाई आर्थिक सहायता दिन सक्नेछ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम मृत्यु हुने मानिसको सरोकारवाला व्यक्ति कोही नभएमा निजको काजक्रिया गर्नुपर्ने व्यक्तिले निजको काजक्रियाको निमित्त खर्च पाऊँ भनी दरखास्त गरेमा निजको श्रेणी हेरी श्री ५ को सरकारले रू. ५००।– सम्म यस्ता व्यक्तिलाई क्रिया खर्च दिन सक्ने छ।

(३) कुनै गैर सरकारी व्यक्ति सरकारी कामको सिलसिलामा अङ्ग भङ्ग भई वा चोट पटक लागि औषधि उपचार गराउँदा पनि निज आफ्नो जीविका उपार्जन गर्न नसक्ने

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

गरी सदा सर्वदाको लागि असमर्थ भएमा समितिको सिफारिशमा विचार गरी श्री ५ को सरकारले निजलाई रू. ५,०००।– सम्म आर्थिक सहायता दिन सक्ने छ ।

(४) कुनै गैर सरकारी व्यक्ति सरकारी कामको सिलसिलामा अङ्ग भङ्ग भएमा समितिको सिफारिशमा विचार गरी श्री ५ को सरकारले निजलाई बढीमा अनुसूची १ मा लेखिएको हदसम्म आर्थिक सहायता दिन सक्ने छ ।

(५) सरकारी कामको सिलसिलामा कुनै गैर सरकारी व्यक्तिको वासस्थान नष्ट भई बस्न नहुने भएमा वा अन्य कुनै धन माल क्षतिभै निजको जीवन निर्वाह नहुने स्थिति पर्न गएमा निजको क्षति भएको वस्तुको मूल्याङ्कन गरी समितिको सिफारिशमा क्षतिपूर्तिको रूपमा श्री ५ को सरकारले आर्थिक सहायता दिन सक्ने छ ।

८. उपचार खर्चः– (१) कुनै गैर सरकारी व्यक्ति सरकारी कामको सिलसिलामा अङ्ग भङ्ग अथवा मृत्यु हुने किसिमले अथवा मार्मिक तवरले आन्तरिक वा मानसिक वा शारीरिक स्थितिमा ठूलो दखल परी तुरुन्त औषधि उपचार गराउनु पर्ने गरी घायल भएमा दुर्घटना-स्थलबाट औषधि उपचार गर्ने ठाउँसम्म पुऱ्याउने बाटो खर्च औषधि खर्च इत्यादिको निमित्त निजको श्रेणी हेरी समितिले निजले पाउने ६० दिनसम्मको मेहनतानाको रकमसम्म उपचार खर्चको निकासा दिन सक्ने छ ।

तर यस्तो रकमको माथिल्लो हद रू. ५००।– भन्दा बढी हुने छैन ।

(२) कुनै गैर सरकारी व्यक्ति सरकारी कामको सिलसिलामा चोट पटक लाग्न गई घायल भै उपचार गराउनु पर्ने भएमा सम्बन्धित समितिले बढीमा अनुसूची २ मा लेखिएको हदसम्म उपचार खर्च दिन सक्ने छ ।

९. क्षतिपूर्ति रकमको सुरक्षाः– नियमबमोजिम प्राप्त हुने क्षतिपूर्ति बापतको आर्थिक सहायतामा प्राप्त गर्ने व्यक्तिको अंशियारहरू मध्ये कसैको पनि अंश बापत हक दावी लाग्ने छैन ।

१०. समिति उपरको अपीलः– नियम ६ को उप-नियम (१) अन्तर्गतको समितिको सूचना प्राप्त भएपछि सो निर्णयमा चित्त नबुझे सो गैर सरकारी व्यक्ति वा निजको सरोकारवाला व्यक्तिले श्री ५ को सरकारमा अपील गर्न सक्ने छ र श्री ५ को सरकारबाट भएको निर्णय अन्तिम हुने छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची—१

(नियम ७ संग सम्बन्धित)

देहायमा लेखिएबमोजिम अङ्ग भङ्ग भएमा माथिल्लो हदमा देहायबमोजिमको रकमसम्म आर्थिक सहायता पाउने छः—

(१)	एउटा कानको क्षतिमा	---	१५ दिनको मेहनताना
(२)	एउटा आंखाको क्षतिमा	---	४० दिनको मेहनताना
(३)	दाहिने हातको क्षतिमा	---	३० दिनको मेहनताना
(४)	बाएँ हातको क्षतिमा	---	२० दिनको मेहनताना
(५)	एउटा औंलाको क्षतिमा	---	१५ दिनको मेहनताना
(६)	दुई औंलाको क्षतिमा	---	२० दिनको मेहनताना
(७)	दुईभन्दा बढी औंलाको क्षतिमा	---	३० दिनको मेहनताना
(८)	कुनै नारी वा पाखुरा वा पाउको क्षतिमा	---	३ महीनाको मेहनताना
(९)	कुनै मर्मस्थल वा सन्धी वा योनीको क्षतिमा	---	६ महीनाको मेहनताना

मसुदा विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची २

(नियम ८ संग सम्बन्धित)

(१) निको हुन ७ दिनसम्म लाग्ने भएमा --- ७ दिनसम्मको मेहनताना

(२) ७ दिनभन्दा बढी लाग्ने भएमा --- काममा फेरि आउन नसकेका दिन-सम्मको मेहनताना

तर यस्तो रकम निजको ३० दिनको मेहनताना भन्दा बढी हुने छैन ।

आज्ञाले–
उपरथी छेत्रविक्रम राणा
श्री ५ को सरकारको सचिव ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।